

Lektionsplanering

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: Fantastisk realism och naturfilosofi i "Tordyveln flyger i skymningen"

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Läsa och samtala om skönlitteratur, särskilt romaner, och bearbeta texter utifrån teman och karaktärer.	Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.
Skriva olika slags texter med viss språklig variation och anpassning till texttyp, syfte och sammanhang.	Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll.
Bearbeta och analysera litterära verk ur ett historiskt och filosofiskt perspektiv.	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.

[Lgr22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till romanen "Tordyveln flyger i skymningen" (10 min)

- Presentera bokens handling och huvudkaraktärer.
- Förklara den fantastiska realismen som litterär genre och ge exempel på liknande böcker.
- Diskutera den historiska och filosofiska kontexten i boken.
- Förklara centrala teman som sammanhanget mellan det levande och döda.

2. Samtal om naturfilosofiska frågor (10 min)

- Introducera begreppet "allt levande hör samman" och diskutera vad detta skulle kunna innebära.
- Diskutera hur naturen och världen skildras i boken och jämför med verkliga tankar från äldre tid.
- Ge exempel på hur växter och djur beskrivs som mer än bara biologiska varelser i romanen.
- Dela upp eleverna i grupper för att diskutera olika tolkningar.

3. Läsning och textbearbetning (15 min)

- Låt eleverna läsa en valfri del av boken som illustrerar den fantastiska realismen.
- Låt eleverna skriva ner sina tankar om textens mysterier och koppla dessa till naturfilosofiska idéer.
- Diskutera vad som gör boken unik och hur Gripe använder magiska inslag.
- Gör en gemensam sammanfattning av det lästa och bearbeta de filosofiska frågorna.

4. Reflektion och sammanfattning (15 min)

- Sammanfatta lektionen och knyt ihop de filosofiska och litterära diskussionerna.
- Diskutera vad eleverna tycker om boken hittills och vad de förväntar sig ska hända.
- Ge eleverna möjlighet att ställa frågor och dela sina egna tolkningar av boken.
- Avsluta lektionen med en kort sammanfattning om fantastisk realism och dess betydelse i litteraturen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Fantastisk realism i litteratur:** Beskrivningen av fantastiska element i verkliga världar, som att växter och djur har djupare betydelser och att tid och rum kan förändras. Viktigt att förstå hur författaren blandar det verkliga och magiska på ett naturligt sätt.
- **Naturfilosofi:** Idéer om att allt liv är sammanlänkat och vad det skulle innebära för vårt synsätt på världen och människans plats i den. Diskutera detta utifrån romanens handling och koppla det till filosofiska tankar från äldre tider.
- **Tordyveln och Selandria aegyptica:** Vad dessa element symboliserar i boken och hur de påverkar karaktärernas handlingar och tankar. Diskutera deras roll i berättelsen och de filosofiska frågor som väcks.
- **Gåtor och mysterier i boken:** Hur författaren skapar en känsla av mysterium och hur detta knyts till temat om liv och död. Reflektera över hur gåtorna driver handlingen framåt.
- **Tids- och platsförändring i berättelsen:** Hur författaren använder tidsresor eller förändrade perspektiv för att utforska djupare teman. Diskutera hur romanen skapar en upplevelse av tid som inte är linjär.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Tordyvel	En insekt, ofta förknippad med död och nedbrytning i naturen.	Från svenska "tordyvel", ett gammalt ord för en skalbagge.
Selandria aegyptica	En växt som får betydelse i berättelsen, kopplad till mysterier.	Latin, där "selandria" kan kopplas till en gammal växtgrupp.
Fantastisk realism	En litterär genre där magiska eller överkliga element blandas med verkligheten.	Kombination av "fantastisk" och "realism", från latin och franska.

Diskussionsfrågor

- Vad skulle det innebära om "allt levande hör samman"? Hur skulle det påverka vårt sätt att leva och tänka?
- Är det möjligt att blanda magiska element med vardagliga händelser? Kan det göra berättelsen mer verklig istället för mindre verklig?
- Om du hade chansen att åka tillbaka i tiden som i boken, vilken period skulle du vilja besöka och varför?

Aktivitet

Låt eleverna skapa en egen berättelse inspirerad av "Tordyveln flyger i skymningen". De ska skriva en kort novell där magiska element blandas med den verkliga världen, precis som i boken. Efter att ha skrivit, dela berättelserna i små grupper där de diskuterar sina teman och hur de har använt fantastiska inslag i sina historier. Uppmuntra dem att koppla sina berättelser till naturfilosofiska frågor om liv och död.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad handlar "Tordyveln flyger i skymningen" om?	Tre ungdomar får ett sommarjobb som leder till mystiska upplevelser.
2. Vad betyder det att "allt levande hör samman"?	Att allt i naturen och livet är kopplat och påverkar varandra.
3. Vad symboliserar tordyvlarna i berättelsen?	Död och nedbrytning, men också som en del av livets kretslopp.
4. Vad är fantastisk realism?	En genre där magiska inslag blandas med det verkliga.
5. Hur påverkar växten Selandria aegyptica berättelsen?	Den är central för mysteriet och för karaktärernas utveckling.

Fråga

6. Vad innebär gåtorna i boken för karaktärerna?

7. Vad är naturfilosofi?

8. Hur ändras tid och plats i boken?

Svar

De skapar en känsla av mysterium och leder till djupare insikter.

Filosofiska tankar om naturens och livets sammanhang.

Tid och plats förändras för att utforska olika dimensioner av livet.

Hemuppgift

Läs ett kapitel ur boken och skriv en reflektion om vad du tror att författaren vill säga om livets sammanhang. Använd dina egna tankar om hur olika element i boken, som tordyveln och Selandria aegyptica, symboliserar liv och död. Skriv även om dina egna tolkningar av den filosofiska frågan om "allt levande hör samman".

Citat

"Det är inte döden som vi bör frukta, utan att vi aldrig börjar leva." – Marcus Aurelius, 121-180 e.Kr.

Detta citat påminner oss om vikten av att verkligen förstå livet och dess samband, vilket är centralt i "Tordyveln flyger i skymningen".

Tags: [Lektion](#)